

Περιγραφική Αξιολόγηση στο ελληνικό σχολείο σήμερα: στόχος ή ουτοπία;

Απόστολος Δαρόπουλος

Δρ Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, M.Ed.
Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ 70

apdaro@uth.gr

Δεκέμβριος, 2021

**Στη ζωή δύο πράγματα μας πονάνε
πολύ: ο έρωτας και η αξιολόγηση**

(Χατζηγεωργίου, 2006: 83)

Μακροεπίπεδο: ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο

Μικροεπίπεδο: σχολική πραγματικότητα

Αξιολόγηση μαθητών/τριών

Η έμφαση στην τελική αξιολόγηση:

- Μεθοδολογικό πρόβλημα προσδιορισμού και μέτρησης ανθρώπινων ικανοτήτων/δεξιοτήτων/δραστηριοτήτων
- Περιθωριοποιεί τους/ις μαθητές/τριες με μέτρια ή χαμηλή επίδοση καθώς κλονίζει το αυτοσυναίσθημα και την αυτοεκτίμηση
- Δημιουργία ιεραρχιών, όψεις κοινωνικών ανισοτήτων
- Ιδεολογική πόλωση
- Μετατρέπεται σε αυτοσκοπό

Αμφισβήτηση της τελικής αξιολόγησης και στροφή
στην αξιοποίηση της αξιολόγησης ως μέσο
βελτίωσης της όλης διαδικασίας για παροχή
ποιοτικής ανατροφοδότησης

Εναλλακτικές προσεγγίσεις της αξιολόγησης

- Περιγραφική αξιολόγηση
- Φάκελος Εργασιών του Μαθητή (Portfolio)
- Αυτοαξιολόγηση
- Ετεροαξιολόγηση
- Συστηματική παρατήρηση
- Παιδαγωγικό ημερολόγιο
- «βιβλίο θέματος» (topic book)
- Αυθεντική αξιολόγηση
- Τα Σχέδια Δράσης (Projects)
- Η Ρουμπρίκα (Rubric)

Η περιγραφική αξιολόγηση ⁽¹⁾

- Εστιάζει σε διαδικασίες στις οποίες εμπλέκονται οι μαθητές/τριες στην προσπάθειά τους να διανύσουν μια μαθησιακή πορεία
- Είναι μια ποιοτική αποτίμηση της επίδοσης
- Εμπλέκει τους/ις μαθητές/τριες στη διαδικασία αποτίμησης
- Έχει ανατροφοδοτικό χαρακτήρα
- Επομένως, προϋποθέτει διαδικασίες σχεδιασμού και εξοικείωσης με τρόπους και τεχνικές συστηματικής συλλογής πληροφοριών

Η περιγραφική αξιολόγηση ⁽²⁾

- χρήση ποικίλων μεθόδων για τη συλλογή των αξιολογικών δεδομένων,
- καθορισμός κριτηρίων αξιολόγησης με βάση συγκεκριμένους τομείς που αφορούν την προσέγγιση του διδακτικού αντικειμένου αλλά και τη συμμετοχή του/ης μαθητή/τριας,
- η συνεργασία με τους/ις άλλους/ες εκπαιδευτικούς, ώστε να είναι περισσότερο αξιόπιστη, πληρέστερη και αποτελεσματική η αξιολόγηση των μαθητών/-τριών.

Η περιγραφική αξιολόγηση ⁽³⁾

Μειονεκτήματα

- απαιτεί ειδικές γνώσεις και καταρτισμένους εκπαιδευτικούς,
- είναι χρονοβόρα διαδικασία,
- κίνδυνος υιοθέτησης στερεότυπων δανεισμένων εκφράσεων π.χ. από τις σχετικές οδηγίες–υποδείξεις κ.λπ.

Προβλήματα εφαρμογής/υλοποίησης

- Ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο/συγκυρία
- Αποσπασματική εφαρμογή σε ένα μάθημα του Ε.Ω.Π.(;)
- Το βασικό πρόβλημα ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ η συμπλήρωση του φύλλου περιγραφικής αξιολόγησης
- Ένταξη αλλαγών στη διδακτική/μαθησιακή διαδικασία/διαμορφωτική διδασκαλία

Προτάσεις

Ενίσχυση επιμορφωτικών δράσεων στήριξης των εκπαιδευτικών

Έμφαση στα χαρακτηριστικά της αξιολόγησης ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ (AfL-Assessment for Learning)

Διάθεση του αναγκαίου χρόνου

Σταδιακή ένταξη των απαραίτητων αλλαγών/μέσων στη σχολική τάξη

Ενημέρωση των γονέων

Γενίκευση της περιγραφικής, τουλάχιστον, στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

...δίνεται έμφαση στην αξιοποίηση της διαμορφωτικής αξιολόγησης, ως μιας παιδαγωγικής λειτουργίας ενσωματωμένης δυναμικά στη διδακτική πράξη, η οποία αποβλέπει στο συνεχή έλεγχο της επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

ΝΠΣ (ΙΕΠ, <http://iep.edu.gr/el/nea-programmata-spoudon-arxiki-selida>)

**Αν η διδασκαλία ήταν απλή, όπως
λέγεται, θα ήμασταν όλοι πολύ πιο
έξυπνοι από ό,τι είμαστε**

Mark Twain

Βιβλιογραφία

- Berry, R. (2011). Assessment reforms around the world. In Assessment Reform in Education: Policy and Practice; Berry, R., Adamson, B., Eds.; Springer Science & Business Media: Dordrecht, The Netherlands, pp. 89–102.
- Black, P. & Wiliam, D. (1998). Assessment and Classroom Learning. *Assessment in Education*, 5: 7–71.
- Black, P., McCormick, R., James, M. and Pedder, D. (2006) 'Learning How to Learn and Assessment for Learning: A Theoretical Inquiry', *Research Papers in Education*, 21: 119–132.
- Masters, G.N. (2013). *Reforming Educational Assessment: Imperatives, Principles and Challenges*. ACER: Camberwell, Victoria, Australia.
- Δαρόπουλος, Α. (2017). Το ελληνικό σχολείο ως οργανισμός μάθησης, στόχος ή ουτοπία; Στο: Αλεξανδράτος, Γ., Αρβανίτη-Παπαδοπούλου Τ. & Γεωργόπουλος Ι. (Επιμ.) Πρακτικά του 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου ΠΕΣΣ, Α' τόμ. Το σχολείο ως οργανισμός κοινότητας μάθησης, 25-32. https://drive.google.com/file/d/1kljSgQHwkM_4LpBb4Sg-36NbSzQ3ugyn/view?usp=sharing
- Κουλουμπαρίτση, Αλ. (Επιμ.). (2018). *Αξιολογώ και Μαθαίνω*. ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Κουλουμπαρίτση, Χ. Αλεξάνρα & Ματσαγγούρας, Ηλίας. Γ. (2003). Φάκελος Εργασιών του Μαθητή (Portfolio): Η Αυθεντική Αξιολόγηση στη Διαθεματική Διδασκαλία». Ανακτήθηκε από: https://sdoukakis.files.wordpress.com/2010/10/ka_mh_portfolios.pdf
- Κωνσταντίνου, Χ. - Κωνσταντίνου, Ι. (2017). *Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση: Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, του εκπαιδευτικού και του μαθητή ως θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μανωλάκος, Π. (2010), Η αξιολόγηση του μαθητή. Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική, Περιοδική Ηλεκτρονική Έκδοση του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), 3(1), 1-8.
- Stobart, Gordon (2008). *Testing times: the uses and abuses of assessment*. USA: Routledge.
- Χανιωτάκης, Ν. (1999). Η περιγραφική αξιολόγηση του μαθητή στο ελληνικό δημοτικό σχολείο. Ανακτήθηκε από: <http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/11263#page/128/mode/2up>
- Χατζηγεωργίου, (2006). Αξιολόγηση για την ενδυνάμωση: Μια προσέγγιση από τη σκοπιά της κριτικής παιδαγωγικής. Στο (Επιμ.), Κακανά, Δ., Μπότσογλου, Κ., Χανιωτάκης, Ν. και Καβαλάρη, Ε. Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση: Παιδαγωγική και Διδακτική διάσταση-71 Κείμενα για την Αξιολόγηση. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.

Απόστολος Δαρόπουλος

<http://apdaro.blogspot.com/>

<https://ekpaideytikhepikairothta.gr/>

apdaro@uth.gr